

samtidig med den, nemlig Valgloven. Det er ingen Inspiration, som Flertallet mener, jeg har tillagt denne Forsamling; men det er jo meget naturligt, at denne Forsamling, naar den sad den ene Dag og vedtog Grundlovsbestemmelsen og den anden Dag Valglovsbestemmelsen, maatte kunne være i temmelig høj Grad paa det Nene med, hvorledes den paagjældende Grundlovsbestemmelse var at forstaa, og naar det siges, at, naar man tillægger den nævnte Forsamling en saadan Inspiration med Hensyn til Forstaaelsen og Anvendelsen af Grundlovens Valgretsbestemmelser, maa man tillægge den en lignende Inspiration med Hensyn til Forstaaelsen og Anvendelsen af Grundlovens Bestemmelser om Lovgivningsmagtens Omraade, saa maa jeg tilstaa, at det forstaaer jeg ikke; thi fordi den forudsatte, at den selv kjendte, hvad der var den virkelige Mening med de paagjældende Grundlovsparagrafer, deraf følger dog ikke, at den forudsatte, at en senere Lovgivningsmagt skulde have den samme Rindskab hertil. Sigesaa lidt forekommer det mig at have nogen Betydning, hvad det ærede Flertal bemærker om de Bestemmelser i Valgloven, der tale om Valgliste, hvorefter det kan blive Tilfældet, at Personer, som skulde have Valgret, ikke kunne komme til at udøve den, og at omvendt Personer, som i Følge Grundloven ikke skulde have Valgret, kunne komme til at udøve den i et enkelt Aar, thi disse Bestemmelser ere jo overmaade forskellige fra en vedvarende Fortolkning af en Grundlovsbestemmelse. Grundloven har jo selv forudsat i sin nuværende § 32, den daværende § 37, at det Nærmere om Valgmaaden skulde ordnes ved Valgloven, og det er klart, at man maa nødvendigtvis foretage Valg efter Valgliste, og at det da paa Grund af de menneskelige Ting's Ufuldkommenhed kan komme til at indtræffe, at disse Valgliste ikke er stemmende med, hvad der efter Grundlovens Bestemmelse i og for sig er det Rette, saaledes at for et enkelt Aar Nogen kan komme til at udøve Valgret, uden at det tilkommer ham, og at omvendt en Anden for et enkelt Aar kan blive berøvet den Valgret, der tilkommer ham. Men fuldkommen forskjelligt deraf er det at gaa hen og direkte give en vedvarende Fortolkning af Grundlovens Bestemmelser. Naar det endelig siges, at den Fortolkning, det ærede Flertal her foreslaar, er i fuldeste Forstand stemmende med den vedkommende Grundlovsbestemmelser eget Indhold, paa det Nøiagtigste stemmende dermed, og at den ikke gaar ud paa enten at udvide eller indskrænke den, maa jeg dertil sige, at det kan nu være vor Mening; men derom dreier sig netop Spørgsmaalet; var det Alles Mening, var Loven jo overflødig. Det viser sig jo, at Anden have en anden Opfattelse deraf, og det er netop den Mulighed, der bestandig er tilstede for, at denne Opfattelse kan være urigtig, som gjør, at kun den, der kan forandre Grundloven, bør kunne give en saadan Fortolkning. Jeg kan der-

for ikke finde, at de Indvendinger, Flertallet har gjort, have nogen Betydning. Jeg beklager ganske vist, at dette Forhold har faaet en saa forskjellig Afgjørelse, og jeg vilde ønske, at man kunde faae en sikker Ordning deraf; men en saadan kan efter min Mening ogsaa faas ad den naturlige og direkte Vej, nemlig ved at paakalde den højeste Domstols Afgjørelse i eet eller flere Tilfælde. Mener man, at dette vil være for besværligt for Valgbestyrrelserne, saa gives der jo som bekendt Midler til at hjælpe derpaa. Men ialtsald vil den Omstændighed, at Noget er besværligt og vanskeligt, ikke kunne medføre nogen Hjemmel til at gjøre Noget, der ikke er stemmende med de forfatningsmæssige Regler. Det ærede Flertal har nu fremhævet, at saadanne Afgjørelser fra Spøstetets Side vilde heller ikke komme til at give nogen varig, sikker og for alle Tilfælde tilstrækkelig Regel. Det er imidlertid saa, at Spørgsmaalet er her egentlig temmelig enkelt og klart. Det dreier sig jo fortrinsvis om, hvorvidt det til privat Ejenstedsforhold udtræves, at den Paagjældende skal have bundet sig for en vis længere Tid, og dette Spørgsmaal vil det ikke være vanskeligt at faae frem i en temmelig ren Stikkelse og forelagt for Spøstetret. Det er jo dernæst efter Forholdene temmelig klart, at den Afgjørelse, der da bliver given, vil i det Hele blive betragtet som bindende for Spøstetret selv og for de øvrige Autoriteter. Allermindst kan jeg finde det heldigt, naar Flertallet henviser til, at det ikke vilde være tilstrækkeligt til at afhjælpe den formentlige urigtige Praxis, allermindst under politisk bevægede Tider, hvor Dustet om at ubelukke et større Antal yngre Vælgere fra Valglisten kan tænkes at indvirke paa Afgjørelsen; thi jeg tror rigtignot, at naar Spørgsmaalet dreier sig om, hos hvem et saadant Dustet om at betage eller at staffe Nogen en Valgret vilde komme til at indvirke paa Afgjørelsen, saa er det dog vistnok snarere hos de lovgivende Forsamlinger end hos Spøstetret, og at forudsatte, at Spøstetret skulde lade sig lede væsentlig af et saadant Hensyn til at ville ubelukke en Del yngre Vælgere fra Valgret, dertil forekommer det mig, at det ærede Flertal aldeles ikke har Feje. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at man maa fravaade dette Lovforslags videre Fremme. Det Spørgsmaal, hvorvidt disse Regler, hvis det imod Forventning skulde blive Lov, vilde være bindende for Domstolene, har jeg slet ikke indladt mig paa i Betænkningen; men da Udvalgets ærede Flertal endogfaa flere Gange er kommet tilbage dertil, skal jeg tillade mig at sige et Par Ord derom. Jeg skal da sige, at dette Spørgsmaal neppe kan finde sin Afgjørelse derved, at det ærede Flertal med stor Bestemthed siger, at saaledes forholder det sig, at Domstolene ere bundne ved Lovgivningsmagtens Afgjørelse. Dette Spørgsmaal er jo for Tiden endnu bestandig et videnskabeligt Spørgsmaal, som er Gjenstand for den mest levende Strid mellem de største